

דַּרְשֵׁתִי קַרְבַּתְךָ

על פי שיעורו של הרב איתן כהן שליט"א • בית הכנסת פרי מגדים, צפת • השיעור נמסר במוצ"ש פרשת וירא, תשפ"ה

קבלנו את התורה בזכות הכנסת אורחים של אברהם אבינו

אחד-עשר פסוקים התורה האירכה כפא אברהם אבינו הכניס אורחים. שמע, לא משהו גדול: שלושה לשונות עם חרדל, זה לא משהו גדול. אם אני מגזים זה עולה איזה שש מאות שקל, לא יותר מזה.

בסוף הפרשה כתוב "ויטע אשל בבאר שבע". דורשים חז"ל: אכילה, שתיה, לינה - לוי. לא משנה, בוא נעצר באכילה ושתיה. אכילה ושתיה, מקום פתוח מארבע רוחות - תכנס מאיפה שאתה רוצה, מכל הכיוונים. פה זה בהשגחת אברהם אבינו. יש לך יותר טוב מזה? אין יותר טוב מזה בעולם! זה בהשגחה שלו. אתה יודע כמה אכל צריך להחזיק בשביל דבר כזה לשבוע? אתה יודע כמה אנשים אוכלים?

זה נרשם בראשי תבות. כזה דבר גדול, רק בראשי תבות. ואלו שלושה לשונות בחרדל - אחד-עשר פסוקים! למה? כי התורה באה להגיד לנו פה יסוד גדול.

מה יסוד שהתורה באה להגיד? תדע לך שכשיהודי מקים מצוה מתוך עמל, מתוך קשי - המצוה הזאת לא נגמרת לעולם. אתה חושב שהמצוה הזאת הייתה חד פעמית? זאת אומרת, אברהם אבינו הכניס אורחים וזוהי נגמרה? לא! התורה באה להגיד לך - שמצוה שעושים אותה מתוך מסירות נפש, זו מצוה שלא נגמרת לעולם.

יש את המדרש שאנחנו קוראים אותו במדרשים של ליל חג שבועות. כתוב שם המדרש: בטיעה שעלה משה רבנו למרום, בקשו מלאכי השרת לפגע במשה רבנו. עשה הקדוש ברוך הוא את דמות משה רבנו כפני אברהם אבינו. אמר להם הקדוש ברוך הוא למלאכים: "אתם לא מתביישים? לא אצל זה ירדתם? לא אצל זה אכלתם?" ושתקו המלאכים.

אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה: "לא קבלת את התורה אלא בזכות אברהם אבינו, שנאמר 'לקחת מתנות באדם, ואין האדם אלא אברהם אבינו, שנאמר 'האדם הגדול בענקים'".

אז אתה רואה את אברהם אבינו רץ אל הבקר, רץ להביא סלת, רץ להביא קמח. אתה חושב שזה, אתה יודע, שזה רק להיות וזהו. אלוה, גמרו וזה נעלם. כל מתן תורה שהיה לנו, כל התורה שיש היום שלומדים - אתה יודע מאיפה זה הגיע? זה הגיע מאז, ממה שראית אצל אברהם אבינו. כי אם זה לא היה - גם מתן תורה לא היה.

באו חז"ל להגיד לך: מצוה שאתה עושה אותה מתוך קשי - חז"ל אומרים שהיה דמו של אברהם אבינו שותת, והיה מתוך קשי - המצוה הזאת לא נגמרת לעולם. זו לא מצוה חד פעמית, זו מצוה שהולכת לנצח נצחים. אתה יודע מה זה מתן תורה? כל התורה שיש לנו היום, כל הלמודים שלומדים - זה מה שאברהם אבינו עשה.

כשאתה מותר לאחר אתה בורא ישועות!

ספור שקרה לא מזמן [זה הסתיים לפני כחדש]. הייתה איזו משפחה אחת, הורים ושותי בנות. יום אחד האבא, השם ירחם, נדרס ונפטר. נשארה האמא עם שתי הבנות. והאמא לא הצליחה - לא הצליחה לחיות את המצב שנוצר. גם מצב כלכלי, גם מצב נפשי, והיא נפלה ברוחה. המצב שלה היה מאוד מאוד קשה בנפש.

מי שגדל את הבנות זו הסבתא. ואת האמא שמו באיזה מוסד. והבנות היו הולכות כל יום לאמא לטפל בה. וזה היה כל עולמן של הבנות.

לכן הן גם בקשי למדו מקצוע. גם לא התחננו. כי מה יש להתחננו? הן עם אמא כל הזמן. אם נתחננו - איך נדאג לאמא? הבת הקטנה הייתה בת שלושים ושמונה, והבכורה - בת ארבעים.

יום אחד מציעים שדוך לבת הקטנה, איזה בחור מיישבת מיר, בגיל ארבעים ואחת, משהו כזה. והשדוך הזה התחיל לנסע. פגישה ראשונה, שנייה, שלישית, רביעית. בפגישה הרביעית, סוף הפגישה, הבחור שואל את הבת: "תגידי, אם אנחנו נגב על 'וורט' - עם מי אני אמור לדבר?" היא אומרת לו: "אתי! אני אמא, אני אבא, אני הכל, אני פה. אבל רציתי להגיד לך - אתה יודע, אני, בגלל שטפילתי באמא כל החיים, אין לי הרבה כסף. יש לי בשביל כל החתונה, מאה וחמשים אלף שקל. זה מה שיש". הבחור אמר: "טוב, אני אחשב".

היא חזרה הביתה, אחותה הגדולה רואה אותה מדוכדכת, שואלת אותה: "מה קרה, למה את ככה עצובה ומדאגת?" ספרה לה את כל הספור.

היא אמרה: "תראי, לי יש מקצוע, ולי יש בחסכוניות חצי מיליון שקל. אני נותנת לך את כל הכסף". אמרה לה אחותה: "לא, מה? איך תתני לי את כל הכסף? ואיך את תתחנני?".

"השם יעזר, אני רוצה שאת תתחנני. יש לך עכשיו שדוך, זה הזמן שלך". האחות הציעה: "אולי חצי-חצי?" - "לא", התעקשה האחות הגדולה "אני רוצה שכל הכסף שלי יעבר אליך. תתקשרי לשדוך, שיגידו להורים של החתן - יש שש מאות וחמשים אלף שקל לחתנה".

באמת, הם התקשרו ואמרו לבחור - יש שש מאות וחמשים אלף שקל לחתנה. הוא מאוד שמח. שבוע לאחר מכן היה 'וורט'. אתם יודעים, בחור מגיע בגיל ארבעים ואחת, מגיע לשיבה. אוהו, איזה רקודים היו שמה! איזו שמחה הייתה! באמת, הייתה

שמחה גדולה עד השמים.

אחר כך שלשבו ככה הבחורים לאכל, אז אחד הבחורים קם, אומר לו: "תראה, אתה מן הסתם עברת בחיים שלך מלא עניינים. ספר לנו איזה ספור ככה, איזה משהו טוב, משהו טוב, מה שעברת בחיים".

"אני אספר לך ספור שלפני שבוע. לא ספור של מזמן, לפני שבוע. אני השתדכתי עם משפחה. במשפחה הזאת סך הכל יש שתי בנות, האמא לא מרגישה טוב, ואין להן אב, יתומות. והבת הקטנה הציעה מאה וחמשים אלף שקל, והבת הגדולה נתנה את כל החסכוניות שלה - הבת הגדולה נתנה חמש מאות אלף שקל, כל מה שהיה לה, כדי שאחותה תזכה להתחתן". זה הספור שהיה.

אחד האנשים שהיה שם שמע את הספור, מתקשר לאחיו הבכור - הוא מהקטנים, מתקשר לאחיו הבכור: "יש לי שדוך בשביל הבן שלך. הבן שלך בגיל ארבעים וחמש, יש לי בשבילו כלה בת ארבעים. עכשיו תשמע את הספור, תגידי לי אם אתה צריכה עוד לברר עליה..."

כך וכך הספור - הייתה מוכנה לתת את כל הכסף כדי שאחותה תתחתן. תגידי לי, אתה מכיר קזאת אשה? אתה מכיר כזה בן אדם שמוכן לתת הכל כדי שלאחרים יהיה טוב? אתה מכיר דבר כזה? בוא ותזכה".

האח הבכור שמע את זה, אמר לו: "אני מחר מזמין פרטים טיפה ואני מגיע". הזמין פרטים טיפה, והשדוך הפגיש ביניהם. פגישה ראשונה, שנייה, שלישית, פגישה רביעית. בסוף הפגישה הרביעית היא אומרת לו: "רציתי רק להגיד לך, תשמע, מן הסתם אולי נגיע לוורט", אז שלא יהיו לך אשליות - אני חייבת להגיד לך, שאין לי שקל, כלום אין לי!".

שואל אותה: "תגידי, למה אין לך?" - עכשיו, הוא יודע כל הספור - "למה אין לך?" אז היא ספרה לו: "נתתי את כל הכסף לאחותי, כדי שאחותי תתחתן". אומר לה הבן אדם: "בשביל זה באתי לפה! מה חשבת? שמעתי את הספור - בשביל זה באתי לפה! אל תדאגי, אבא שלי מיליארדר. לא עשיר - מיליארדר! הוא אמר שהוא יקנה לנו דירה גדולה עם חצר ומרפסות, הכל. אל תדאגי, וגם לאחותך הקטנה הוא יעזר".

כשהשדוך התחיל להתקדם, אז אחותה הקטנה אומרת לה: "תשמעי, אם כבר, אז למה שאני אעקוף אותך? כוון שאני התארסתי לפניך, אבל אני אחכה, ואת תתחנני לפני". באמת, הבת הגדולה, התחננה. האבא קנה לה דירה בבית ונו - תשעה מיליון שקל הדירה הזאת עלתה: אמר: "אני קונה דירה, כל החתונה עלי, הכל".

איך כל זה קרה? על דבר כזה שהבן אדם עשה מסירות נפש! בן אדם מוכן לתת כל מה שיש לו בשביל שלשני יהיה טוב - אין דבר כזה! זה לא משהו ש'בשגרה' אה, כשזה לא בשגרה - גם הישועות שמגיעות אחר כך, הן לא משהו 'בשגרה', זה מחוץ לגדר הטבע. כמו שאצל אברהם אבינו, בן אדם חולה, 'כחם היום' - כותב המדרש שהקדוש ברוך הוא נקב נקב בניהם והיה יוצא משם להבה של אש. זה לא היה חם רגיל, ככה חם נורא, שותת דם, משם יצא כל מתן תורה! לא יצא משהו קטן - כל מתן תורה יצא משם!

חז"ל אומרים: בזכות צניעות שהיתה ברחל, זכתה ויצא ממנה שאל המלך. רחל אמנו הייתה צנועה, לא גלתה לאף אחד שיעקב נתן לה סימנים, לא גלתה לאף אחד. מה זה נראה לך כאלו? תשמע, בסדר, הייתה צנועה, נחמד, וזה עבר.

חז"ל אומרים: רחל אמנו שהיתה מוכנה למסור לאחותה את כל מה שיש לה - זכתה ויצא ממנה שאל המלך. מתי זה היה? כמה שנים הפרש יש בין רחל אמנו לשאל המלך? אני פתחתי סדר הדורות - ההפרש ביניהם שבע מאות ועשר שנים! אתה יודע מה זה? בן אדם עשה מצוה, לפני שבע מאות ועשר שנים, אתה מאמין שמלך ישראלי הראשון, שדוד המלך אמר עליו "משיח השם הוא", אתה מאמין שזה יצא אחרי שבע מאות ועשר שנה?

וזה לא נגמר, זה ממשיך הלאה, כי בזכות צניעות שהיתה בשאל המלך, זכה ויצא ממנו אסתר המלכה. ועוד הפעם פתחתי סדר עולם - משאל עד אסתר, זה חמש מאות ועשרים שנה! חמש מאות ועשרים שנה! כל ההצלה של כלל ישראל! מאיפה זה הגיע? מהצניעות של שאל המלך.

נדמה לך כשפסאטה עושה איזה מעשה טוב, מעשה מתוך צניעות, נדמה לך שהמעשה הזה אי פעם נגמר? לא נגמר לעולם! המעשים שהבן אדם עושה, ובפרט אם זה במקטירות נפש - זה מעשים שהם לדורי דורות, לנצח נצחים!

השגחה אלקית מיחדת בשביל מצוות כבוד אב ואם

יש כמה ספורים. אחד - אני רוצה לספר לכם ספור שקרה פה, כשכשבן אדם מצטער על מצוה, איך אלקים מגלגל את כל העולם, כדי שהמצוה הזאת תתגשם. כשבן אדם אומר לעצמו: "אני רוצה לקים מצוה! כואב לי! אני רוצה לזכות באיזו מצוה!" - ולא הולך. אלקים מזין את כל העולמות כדי שתזכה שכזאת מצוה תתגשם.

את הספור הזה ספר לי אותו הרב מרדכי. זה ספור שקרה עם אחד המתפללים בבית הכנסת פה - פרי מגדים.

יש איזה יהודי אבדן חשוב אחד גר פה, קוראים לו הרב אשר גרוס. אחרי שמחת

עלו על הספור הזה, תפסו אותה, ומרחו אותה בדבש, והדבורים עקצו אותה - והיא מתה. שואל במקום הגהות הרד"ל (על פרקי דרבי אליעזר פרק כה): תגיד לי, זאת תורה זה שכתבה? איך יכול להיות דבר כזה? בן אדם נותן לעני אכל במסירות נפש, מוכן למות שלעני יהיה טוב, ומה הוא מקבל? הורגים אותו! איך יכול להיות דבר כזה? במיתה משנה קזאת!

אומר הגהות הרד"ל: תדע לך שהבת הזאת, פלוטית, מהטוב לב שהיה לה, והמקדשה שהיתה בה - השרישה בלוט, שתי נשמות קדושות מאוד. ומהן יצאו עמון ומואב, ומכל עמון ומואב, יצאו משם רות ונעמה העמוניות. ומהן יצא דוד המלך - כל ספר תהלים, ומהן, בעזרת השם, יבוא מלך המשיח.

אתה שואל את עצמך, אתה אומר: תשמע, עשיתי כזאת מצוה גדולה ותראה מה קבלתי! אבל באמת זה שכן לנצח נצחים! המצוה שעשיתי לא תגמר לעולם, לא תגמר. המצוה הזאת תהיה משרשת בכל אחד משרא

ולכן כותב גם הגהות הרד"ל - ועכשיו מובן למה "לא יבא עמוני ומואבי בקהל ה'" (שאסור להתחתן איתם), אבל עמוניות - כן תבוא, מואבית - כן תבוא. למה? התורה מוכתרת את הסבה: "על דבר אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים". אבל אתה יודע, כל מי שנולד מואבי או עמוני, השרש שלו זאת אותה פלוטית, שהיא כן קדמה בלחם ובמים! וכיון שהיא קדמה בלחם ובמים, לכן על כל בנות מואב ועמון לא תהיה עליהן את הגזרה הזאת, והן כן יבואו בקהל ה'.

כל זה כדי ללמד אותנו שמצוה שכן אדם עושה מתוך מסירות - זו מצוה שאי אפשר לתאר אותה.

שמירת השבת הצילה אותם לבסוף

התקשר אלי איזה יהודי אחד - הוא אמר שהוא חי ברננה, אינני יודע אם הוא גר שם או שאולי הוא שם רק לנפש.

הוא אומר לי: רציני לספר לכם ספור. מעלי גרים אנשים גמורים - לא שבת, לא כפורים, לא כלום. במצב של המלחמה, הבן הבכור, בערך בגיל עשרים, החליט שהוא מתחזק בשמירת שבת. לא נוסע בשבת, לא מעשן בשבת, לא מדליק אור - זהו, זו שמירת השבת שלו.

לפני כשבעים, היה משחק מכבי תל אביב מול איזו קבוצה מהולנד. האבא שלו אומר לו: "אתה רוצה לבוא להולנד? אני קונה שני כרטיסים, לי ולך. אתה בא לנסע?" - "בטח אבא, מכבי תל אביב, בטח אני בא! אבל תדאג שהטיסה לא תהיה בשבת".

הוא בודק, מברר - כל הטיסות בשבת. אומר לו: "אבא, אני לא מגיע. שבת, אני לא נוסע בשבת". אמר לו האבא: "אם אתה לא בא - גם אני לא בא". ובאמת שניהם לא נסעו.

הבן אדם מספר - למחרת המשחק, הם שמעו מה שקרה בהולנד, את כל הפוגרום שהיה שם. אבא שלו אומר לו: "וואי, השבת שלך הצילה אותנו! אם אנחנו היינו שמה - וואי, מה היינו סובלים! מהיום גם אני שומר שבת כמוך!"

תגידו לי - גם אנחנו שומרים שבת כל הזמן, מישוה רואה איזה נסים ונפלאות על השבת שלו? לא ראינו. אתה יודע למה? תראה - אותו בן אדם, הוא רצה מאוד להיות במשחק. בבבילו זה חשוב - 'מכבי תל אביב'. הוא גם רצה לצעק "גול!". ועל כל זה הוא ותר, בגלל השבת. וממילא אם פעם גם לנו יהיה נסיון, ואנחנו נראים - אתה יודע - 'שבתו', אז גם אנחנו נראה נסים ונפלאות.

להגיד 'אשר יצר' מתוך הכתב - סגלה לרפואה!

ספור אחד אחרון שקרה, ממש לפני כמה ימים. היתה איזו אשה אחת שסבלה סבל גדול מאוד. וכדי להקל על הסבל שלה, היא נסתה את כל התרופות שבעולם. התרופות האלו לא עזרו, הפדורים האלו, המשחות האלו - שום דבר לא עזר.

אז הרופאים אמרו לה שהדבר היחיד שנשאר זה נוח - זה הדבר היחיד. אבל השקום אחר הניתוח הוא קשה מאוד מאוד.

אחותה אמרה לה: "קבלי על עצמך למשך שבועים, ברכת 'אשר יצר' מתוך הכתב". שבועים 'אשר יצר', לא יותר מזה. השבועים האלו הסתיימו לפני כמה ימים.

היא מספרת: "ביום חמישי על הבקר מתקשרת דודה שלי, אומרת לי: 'שמעתי שאת לא מרגישה טוב. מה יש לך? את המחלה הזאת? גם אני סבלתי בדיוק כמוך! אני בדיוק עברתי מה שאת עברת - כל התרופות וכל המשחות, ואמרו לי נוח ואמרו לי... תשמעי, אני רוצה להגיד לך: יש פה בצפת אחד שיש לו קליניקה, קוראים לזה 'שמן הטוב'. יש לו תרופה, עולה ארבע מאות שקלים. קחי את התרופה הזאת - אני אומרת לך! עברה לי המחלה כאלו לא היתה!"

היא אומרת: תראה מה זה - שבועים אני מברכת 'אשר יצר' מתוך הכתב, ובדיוק ביום של השבועים, קבלתי את התשובה מאלקים.

יש תרופה לכל המחלות! יש תרופה! חזיק אחד של שבועים, שבן אדם מתחזק במשהו - כמה ישועות הוא מביא על עצמו! אבל בשבילנו, כל דבר שבן אדם עושה מתוך מסירות - זה לא נגמר לעולם, זה נצח נצחים!

והשם יעזרנו על כבוד שמו, אמן ואמן.

תורה לשמחת תורה היה ביום חמישי, הוא נסע לשבת להורים שלו בירושלים. היה אצל ההורים, חשב להשאיר כמיט עד סוף שבוע, הוא לא היה אצלם תקופה ארוכה, לכן חשב להשאיר אצלם. אבל בסוף, ביום שלישי אשתו אומרת לו: "אני רוצה לחזור הביתה, כי אולי בצפת יחזרו למודים, ואני לא רוצה לבוא בלחץ, אני רוצה להיות מסודרת יותר רגועה".

יום שלישי הם מארגנים את המזודות. אמא שואלת אותם: "מה אתם עושים?" היא אומרת: "אנחנו חוזרים לצפת". - "וואי, יש היום חתנה של אחד הקרובים, וחשבת שתקחי אותי לחתנה, את אבא ואת אמא".

האברך הזה חשב וואי, מה אני אעשה עכשיו? אני מאוד רוצה לקחת את אבא ואת אמא לחתנה. הבעיה שהאטו מלא במזודות. עכשיו אני חשבת להקפיץ את ההורים לחתנה, ומהחתנה להמשיך לצפת. אבל אמרתי לעצמי - אבל האטו עמוס עד למעלה, עמוס לגמרי.

אני הולך, חושב מה אני עושה כדי לקחת את אבא ואמא. ואני אומר: אני רוצה לזכות בכזאת מצוה של כבוד הורים. קצור, היהודי הזה מספר: אני הולך, אמרתי - אני הולך ללמד. הלכתי לאיזה בית כנסת גדול, ישבתי, למדתי שם עם אבא שלי.

אני יושב לומד, אני מחכה בערך בשעה אחת, משהו כזה, אני מחכה לאיזה טלפון דחוף שצריך להגיע. אני מחכה - אחת, אחת ורבע - לא מתקשר הבן אדם. אני פתאום לוחץ על הטלפון, אני רואה שהטלפון כבוי, אין בטרניה בכלל. נגמרה הטרניה.

חפשי מטרען, לא היה מטרען. אמרו לי: בקומה למעלה בבית כנסת יש מטרען שם למעלה, טוב, עליתי למעלה להביא את המטרען. איך שאני עולה למעלה אני פוגש את הרב יונתן יעקב, שכן מהבנין לדי, תלמיד של הרב אלעד אלעזר יונתן.

בקשו מהרב אלעד יונתן, שיבא לעשות ברית מילה בירושלים והרב יונתן הסיע אותו ברכב שלו כשהם הגיעו לירושלים, הרב יונתן אומר לרב אלעד: "אני צריך דחוף בית כנסת, איפה אני אכנס?" אמר לו: "טוב, יש פה בית כנסת גדול, תכנס לשם".

הוא נכנס לבית הכנסת, ועולה לקומה למעלה, ובדיוק אז האברך הזה גם כן עלה לקומה העליונה כדי להטעין את הטלפון. והם נפגשו, ואמר לו: "תגיד לי, יש לך מקום באוטו?" אומר לו: "האוטו ריק!" - "אפשר לשים אצלך מזודות?" אומר לו: "בטח!" שם את כל המזודות בתוך האוטו.

האברך התקשר לאמא שלו ואמר לה: "אמא, מצאתי מקום למזודות, ויש מקום בשבילך באוטו!" אבל בסוף אמא שלו אמרה לו: "בדברתי עם קרוב אחר מהמשפחה שגם נוסע לחתנה, ויש לו אוטו גדול, במקום שנפע צפוף באוטו שלך אני אסע איתו". האברך מספר: הרגשתי אכזבה אחרי שחשבת ונסיתי לסדר את המזודות וגם בסוף שלחנו את המזודות, ולא זכיתי לקחת אותם.

האברך מספר: התכוננו לצאת לדרך ישירות לצפת. גרדנו לאוטו ותוך כדי שאני יורד אני אומר לאשתי תראי איך הכל התגלגל ובסוף לא זכינו לקחת את ההורים. אנחנו מגיעים לאוטו מסתדרים אני בא להתניע את האוטו, והפלאפון מצלצל על הצג אמא שלי. אני עונה לה והיא אומרת לי: "תראה אשר, בסוף הקרוב משפחה הזה שצריך לקחת אותנו, הוא יוצא ממש מאחר הוא אמר לי שהוא יוצא רק עוד שעתים, נראה לי שאנחנו נבוא אתכם".

אמר האברך: זכיתי לקחתי את אמא, החזרתי אותה, עשיתי את מצות כבוד הורים הכי בשלמות שיכולה להיות. אבל כל זה - אלקים שלח את הרב יונתן לירושלים גם בשביל הכבוד אב ואם של הרב אשר גרוס. ובאמת הרב אלעד יונתן מסר נפשו והגיע לירושלים למרות שידע שאולי לא תהיה ברית, כי התינוק היה עם אהבת. ובאמת בסוף לא היתה ברית!

אז מה כל הסבוב הזה עכשיו? גם כדי שהרב יונתן יעלה לירושלים עם אוטו ריק, שיקח את המזודות לבן אדם, כדי שהבן אדם יוכל לזכות לקים מצוות כבוד אב ואם כמו שצריך. כשבן אדם רוצה לקים מצוה, טורח על מצוה - אינו השכר הוא כזה גדול, לא נגמר לעולם.

חדוש מדהים מהגהות הרד"ל על פרקי דרבי אליעזר

כלם מכירים את המדרש הזה שאלקים אמר לאברהם אבינו: "אדרה נא ואראה הכצעקתה הבאה אלי עשו כלה ואם לא אדעה", מביא את זה רש"י במקום. אבל אני אגיד מה שכתוב בפרקי דרבי אליעזר. פרקי דרבי אליעזר אומר: כה היו עושים בסדום - כל עני שהיה מגיע, נותנים לו כל כסף וזהב שבעולם. אבל אכל, לא!

שואלים את העני "אתה רוצה צדקה? כמה?" - "מאתים שקל". כל אחד היה רושם על מאתים שקל את השם שלו, על הכסף היה רושם את השם שלו. אבל אין פה אכל! אחרי שבוע-שבועים העני הזה מת, כי אין לו מה לאכל. כל אחד בא, ולוקח את הכסף שלו בחזרה, וככה היה.

יום אחד, עני אחד חי - שבוע, שבועים, שלושה - לא יכול להיות! החליטו לעשות מעקב - איך העני הזה חי? לא אוכל כלום, איך הוא חי? בת היתה לו לט - כותב פרקי דרבי אליעזר (פרק כה) - קראו לה פלוטית, זה השם שלה. היא היתה הולכת לשאב מים, היתה שמה לחם בתוך הכד, אומרת לעני: תבוא למקום ששואבים מים. העני היה מגיע, היתה מוציאה את הלחם, שמה לו בתוך הכד שלו, וככה הוא היה חי.